Cena za egzemplarz 15 groszy. | Cena za egzemplarz 15 groszy

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 108 | Katowice, sobota 10-go maja 1930. | Rok 29

Każdy rolnik, robotnik, inwalid, rzemieślnik, kupiec i wszystkie inne stany

głosują tylko na listę Nr. 8.

Czytelnicy „Katolika Polskiego", „Górnoślązaka" i „Gońca Śląskiego"!

Numer gazety Waszej z datą na niedzielę będzie bardzo ważny. Abonentów, którzy abonują gazetę w urzędzie pocztowym lub u listowego, uprasza się, aby ten numer odebrali w niedzielę osobiście z poczty i po przeczytaniu oddali go do czytania znajomym i przyjaciołom.

Redakcja „Katolika."

Komitet floty narodowej.

Gdynia. Dnia 7 bm. odbyło się z inicjatywy dyrektora Banku Gospodarstwa Krajowego Bergera zebranie w sprawie reorganizacji floty narodowej w Gdyni, na którem wybrano prezesem starostę grodzkiego Pożerskiego. Komitet floty narodowej w nowym składzie przystąpi w dniach najbliższych do zorganizowania szeregu kół i wyznaczenia korespondentów. (PAT.)

Przed sesją Ligi Narodów.

Berlin. Większa część delegacji niemieckiej na sesję Ligi Narodów wyjeżdża w piątek do Genewy. Minister Spr. Zagranicznych Curtius wraz z podsekretarzem stanu von Schubertem opuszczają Berlin w sobotę.

Nieuzasadnione żądanie nacjonalistów niemieckich.

Berlin. W berlińskiej prasie nacjonalistycznej ukazały się alarmujące pogłoski, jakoby rząd Rzeszy, niezadowolony z wyjaśnień ministra Zaleskiego w sprawie przelotu wojskowych samolotów polskich nad Prusami Wschodniemi, zamierzał ponowić swoje kroki i domagać się od rządu polskiego przedłożenia dokumentów śledztwa oraz ukarania winnych.

W sferach miarodajnych pogłoskom tym zaprzeczają, podkreślając, że rząd Rzeszy wobec oświadczenia ministra Zaleskiego nie zamierza podejmować kroków w Warszawie i że oczekiwać będzie wyników dochodzeń ze strony polskiej.

Ofiary trąby powietrznej.

Dallas. Trąba powietrzna, która szalała w okolicy, powstała w Waco, poczem pasem 300 metrów szerokim przeszła przez trzy okręgi, niszcząc wiele ferm oraz dzielnicę handlową w Nawarro. Uczniowie w jednej ze szkół ocaleli cudem: huragan zerwał wyższe piętra, nie wyrządzając żadnej szkody uczniom, którzy byli zebrani na parterze.

Według ostatnich wiadomości, ofiarami trąby padło 73 zabitych i setki rannych. Szkody są ogromne. Wobec przepełnienia szpitali musiano utworzyć specjalne ambulatorja w sąsiednich budynkach. (PAT.)

Przesilenie gospodarcze w oświetleniu rządu.

Warszawa. Minister przemysłu i handlu, inż. Kwiatkowski podejmował herbatą w dniu 8 b. m. w sali recepcyjnej ministerstwa przedstawicieli rządu, sfer finansowych, przemysłowo-handlowych i rolniczych, celem ułatwienia wzajemnej wymiany myśli i poglądów na obecną sytuację gospodarczą w związku z natężeniem kryzysu i jego objawów.

Wobec licznie zebranych gości minister podkreślił, nawiązując do obecnej sytuacji gospodarczej, panujące w społeczeństwie stosunki natury materjalnej i psychicznej, uważając, że depresja psychiczna w społeczeństwie wydaje się być zbyt przesadna, przyczem uwydatnił trudności strukturalne oraz konjunkturalne. Następnie p. minister zobrazował wytyczne programu gospodarczego rządu, zaznaczając, iż pod tym względem posuwamy się stale naprzód, pracując za pokolenie własne i przyszłe, jak również przedstawił program doraźny rządu w związku z trwającym kryzysem gospodarczym oraz możliwe jego złagodzenie.

Aczkolwiek położenie jest ciężkie, to jednak zdaniem ministra zabiegi rządu w kierunku poprawy muszą dać rezultaty dodatnie, co poparł szeregiem faktów, wskazując na pomyślną realizację zabiegów.

Minister uwydatnił również, iż daje się spostrzegać już pewne zjawiska gospodarcze, świadczące, że w kryzysie gospodarczym następuje stopniowa tendencja do odprężenia.

W dyskusji, która się wywiązała, zostało uwypuklone zaufanie do programu gospodarczego rządu i zostało uwydatnione przekonanie, że kryzys gospodarczy przeszedł już moment najwyższego nasilenia i trzeba mieć nadzieję, że sytuacja gospodarcza wkroczy niebawem w okres poprawy. Szczególnie przyczynić się do tego mogą zabiegi Banku Gospodarstwa Krajowego, około stworzenia kredytów dla podźwignięcia ruchu budowlanego w bieżącym zesonie. (PAT.)

Przemysłowcy Śląska Opolskiego wyciągają już ręce po pieniądze.

Opole. Na posiedzeniu Izby Handlowo-Przemysłowej w Opolu syndyk Izby, referując sytuację gospodarczą na Górnym Śląsku niemieckim zaznaczył, że w roku 1929 ilość upadłości w porównaniu z rokiem ubiegłym podwoiła się. **Wojna celna z Polską spowodowała zwinięcie 200 przedsiębiorstw przemysłowych, zatrudniających 12 tysięcy robotników.** Mowca domagał się od Izby, aby Górny Śląsk niemiecki traktowany był, podobnie jak Prusy Wschodnie, jako teren, dotknięty szczególnie kryzysem. Przeznaczona w programie wschodnim dla Górnego Śląska niemieckiego suma 5 miljonów, jest zupełnie niewystarczająca. Izba uchwaliła jednomyślnie rezolucję, żądającą uznania Górnego Śląska niemieckiego obok Pr... Wschodnich na teren najbardziej dotknięty kryzysem. (PAT.)

Protest przeciwko redukcjom w przemyśle Nadrenji.

Berlin. Robotnicze związki zawodowe w Nadrenji wystosowały do rządu Rzeszy memorjał, w którym protestują przeciwko masowym redukcjom robotników zapowiedzianym przez kierownictwo Zjednoczonych Stalowni Nadreńskich.

Protest podkreśla, że **przemysłowcy Zagłębia Ruhry otrzymali niedawno wysokie subwencje państwowe, które pozwalają im przetrzymać przesilenie gospodarcze.** Związki zawodowe ostrzegają przed ewentualnemi następstwami w razie biernego stanowiska rządu. (PAT.)

Marynarka niemiecka.

Berlin. Komisja budżetowa parlamentu przeprowadziła dyskusję nad budżetem marynarki wojennej. Ze sprawozdania referenta, posła socjaldemokratycznego Stücklena, wynika, że niemiecka marynarka wojenna liczy obecnie 698 oficerów marynarki, 162 oficerów inżynierów, 98 oficerów sanitarnych, 514 starszych sierżantów, 3.028 podoficerów i 9.383 zwykłych marynarzy.

Komisja odrzuciła 18 głosami przeciwko 13 pozycję, zawierającą pierwszą ratę na budowę pancernika „B".

Głosujmy na 8!

Trzynaście ugrupowań polskich zabiega gorąco o względy i poparcie wyborców śląskich. Każde z tych ugrupowań zachwala siebie, przedstawia się za jedynych zbawców za takich, którzy usunąć zdołają wszystkie bolączki, trapiące lud śląski. W miarę zbliżania się rozstrzygającego dnia wyborów, coraz głośniejszą staje się agitacja, coraz bezwzględniejszem atakowanie innych ugrupowań i osób.

Gdyby istotnie ugrupowania te różniły się ze sobą w zasadniczych kwestjach, czy to społecznych, czy narodowych, nie możnaby się zbytnio dziwić tej namiętnej walce. Ale pomiędzy poszczególnemi ugrupowaniami istnieje bardzo wiele punktów stycznych, tak że ugrupowania te zamiast łączyć się, idą oddzielnie, nie jest więc wynikiem różnic programowych. Odgrywają tu rolę przedewszystkiem ambicje i interesy osobiste. Dlaczego walka wychodzi poza ramy rzeczowej dyskusji, i kieruje się przeciwko osobom. Przytem namiętność góruje nad wszystkiemi względami i wprowadza walkę na tory niepożądane.

Ten system walki wprowadza chaos w pojęciach szerokich mas wyborczych. W powodzi odezw, obietnic, zapewnień, łatwo utracić można zdolność odróżniania, co jest prawda, a co kłamstwem, obliczonem na łatwowierność ludu. Zapominają o tem, iż dawniej — przed ośmiu laty — obiecywali im ciż sami ludzie, złote góry, a tymczasem cóż ziściło się z tych pięknych obietnic?

Większość ugrupowań idzie do wyborów pod hasłem walki z rządem. Nie dlatego, żeby obecny rząd był gorszym, niż poprzednie, ale dlatego, że rząd odsunął je od wszelkich wpływów i osobistych korzyści. Łudzą lud, że gdy większość posłów sejmu śląskiego będzie w opozycji, to zmieni się obecny rząd, oni władzę obejmą w swe ręce i wówczas wszystko będzie szło, jaknajlepiej.

Naiwność takiego stawiania sprawy jest zbyt widoczna, by trzeba było ją dopiero wykazywać. Rząd stoi silnie, i nie jest w mocy ani kompetencji sejmu śląskiego doprowadzić do jego zmiany. Jak długo zaś trwa obecny rząd, tak długo złudzeniem jest sądzić, by Śląskiem władały te ugrupowania, które stoją w opozycji do rządu.

Taką samą wartość mają ataki opozycji na rządy wojewody Grażyńskiego. Co zdziałał dr. Grażyński w ciągu trzech i pół letnich rządów, na Śląsku — widzimy. Patrzymy z dnia na dzień na jego wysiłki w kierunku podniesienia dobrobytu, wzmocnienia świadomości narodowej i państwowej, podniesienia poziomu kulturalnego, obniżanego systematycznie i celowo w długim okresie niewoli. Wysiłki te by-

łyby stokroć skuteczniejsze, gdyby ich nie hamowała opozycja, gdyby każdy w swoim zakresie zakasał rękawy do współpracy i do pomocy w zrealizowaniu zamierzeń, zamiast zdala patrzeć i każde poczynanie krytykować, doszukiwać się w niem ujemnych stron.

Tylko ci, którzy z wojewodą Grażyńskim współpracują, którzy pomagają mu szczerze w zrealizowaiu zamierzeń, mających na celu dóbr Śląska, są w stanie skutecznie reprezentować potrzeby ludności i współdziałać nad usuwaniem bolączek.

Nie opozycyjni posłowie, ale ci posłowie, którzy stoją na gruncie współpracy z wojewodą Grażyńskim spełnić potrafią życzenia swych wyborców.

Wśród tych kandydatów, jest także nasz współredaktor, p. Franciszek **Godula**. Zrośnięty z ziemią śląską, dzięki swej długoletniej pracy w naszem wydawnictwie, które wierne tradycji niezapomnianych pracowników na niwie narodowej i społecznej, Miarki, ks. Radziejewskiego, Napieralskiego, jest obrońcą najszerszych warstw ludu śląskiego, poznał potrzeby robotnika, inwalidy. Będzie też p. Godula umiał przedstawiać je w właściwem świetle i pilnować, by słuszne żądania warstw pracujących czy to w fabrykach, hutach i kopalniach, czy na roli, były w miarę możności uwzględniane.

Im większą liczba tych posłów, którzy stoją na gruncie współpracy z wojewodą Grażyńskim, a skupiają się w Narodowem Chrześcijańskiem Zjednoczeniu Pracy, wejdzie do sejmu śląskiego, tem skuteczniejszą i owocniejszą będzie ich działalność. Dlatego wszyscy nasi czytelnicy i sympatycy, wszyscy, dla których przez długi szereg lat nasze pismo było przyjacielem wiernym, doradcą bezinteresownym, nauczycielem, powinni nietylko sami głosować na listę Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, mającą nr. 8, na której postawiony jest p. Godula, ale wytężyć wszystkie siły, by nakłonić wszystkich swych znajomych, krewnych sąsiadów do oddania głosu na nr. 8.

Niech wszyscy nasi czytelnicy zgodnie podadzą sobie ręce i dopomogą do zdobycia jak największej liczby głosów w tem przeświadczeniu, że przez to wyświadczają sobie samym przysługę i sami największą korzyść osiągną.

Przegląd polityczny

Prusy i Watykan.

Nowomianowany nuncjusz Stolicy Apostolskiej przy rządzie pruskim msgr. Cesaro Orsenigo wręczył — jak donosiliśmy — listy uwierzytelniające premjerowi pruskiemu Braunowi. W krótkiem przemówieniu, wygłoszonem w czasie wręczenia listów, nuncjusz podkreślił, iż konkordat, zawarty między rządem pruskim, a Rzymem, potwierdza wyraźnie istnienie dobrych stosunków między Prusami a Stolicą Apostolską.

W odpowiedzi na przemówienie nuncjusza, premjer Braun oświadczył, że i on ze swej strony nie wątpi, iż skutki konkordatu okażą się pomyślnemi.

Miljony na wschodnie prowincje Niemiec.

Wraz z projektem ustawy o pomocy dla prowincyj wschodnich gabinetowi Rzeszy przedstawiony został obszerny memorjał, uzasadniający szczegółowo znaczenie programu wschodniego.

Według obliczeń poszczególnych ministrów, koszty wykonania programu w okresie najbliższych 5 lat wyniosa 700 milj. marek rocznie. M. in. na udzielenie kredytów długoterminowych dla rolnictwa przypada 200 milj. marek na konwersję długów rolnictwa 300 milj., na rozbudowę nowej sieci kolejowej i innych urządzeń komunikacyjnych 130 milj. marek.

Ustawy mają charakter szeroko zakreślonych pełnomocnictw dla rządu. Odnośne zarządzenia wydane będą w drodze dekretów. Memorjał podkreśla, że wykonanie całego programu nastąpić ma w ścisłem porozumieniu z rządem pruskim.

Plany niemieckie w oświetleniu francuskiem.

Pisząc o wydatkach wojskowych Niemiec, dziennik francuski „Figaro“ oświadcza, że Niemcy postępują oczywiście tak, jak postępować należy narodowi, który niedawno został zwyciężony. Szukają oni sposobu odnowienia swych sił zbrojnych. Z traktatu pokojowego starają się wyciągnąć wszystko, do czego mają prawo, a nawet i więcej. Niemcy pod wodzą gen. Grönera dokonują dzieła, którem cały naród się interesuje. Jest to ze strony Niemiec dowodem żywotności i energji. Żadnego wniosku nie należałoby stąd wyciągać, gdyby całe Niemcy, a nawet ugrupowania i dzienniki najwięcej umiarkowane, nie uważały nowej Europy za twór tymczasowy, oparty na umowach, które mogą być odwołane i wkrótkim czasie poddane całkowitemu przekształceniu. Mimowoli przychodzi na myśl, że kraj, który na takie zapatrywania, a jednocześnie z tak wielką energją pracuje nad odrodzeniem swej potęgi wojskowej, zamierza niezawodnie posługiwać się tą ostatnią dla przekształcenia Europy na swą modę.

Rząd hiszpański będzie zwalczał zamieszki.

Na radzie gabinetowej premjer hiszpański gen. Berenguer zakomunikował swoim kolegom sprawozdanie kierownika służby bezpieczeństwa o wydarzeniach w Madrycie. Rząd wyraża szczere ubolewanie z powodu tych wydarzeń, jak również z tej racji, że potrzeba utrzymania ładu wymagała interwencji policji. Jednocześnie rząd uważa za wskazane zaznaczyć, że ani zajście to, ani też jego smutne następstwa, nie skłonią rządu do zejścia z dotychczasowej linji postępowania, ani też nie wytrącą go z równowagi. Rząd, zdając sobie dokładnie sprawę ze znaczenia i doniosłości ostatnich wydarzeń, powtarza raz jeszcze, iż ma zamiar dążyć do zaprowadzenia w kraju normalnego ustroju i gwarancji wszystkich praw. Wreszcie rząd stwierdza ponownie, iż nie może zachowywać się biernie wobec zamieszek i niepokojów, mącących spokój kraju. Pierwszym obowiązkiem władzy publicznej jest gwarantowaniem wszystkim obywatelom ładu, jako podstawy normalnego życia społecznego. Rząd nie zawaha się przed spełnieniem tego obowiązku, chociażby jak najbardziej przykrą była konieczność stłumienia z nieodzowną energją wszelkich zamieszek lub prób ich wywołania.

Przyczyny aresztowania wodza Hindusów.

Wedle komunikatu władz w Bombayu, podstawą do aresztowania Gandhiego miało być rozluźnienie się karności w szeregach jego zwolenników, prowadzących akcję wypowiedzenia posłuszeństwa cywilnego. To spowodowało to, że od biernego oporu zaczęto przechodzić do łamania prawa, co musiało wywołać nieporządki, zakłócenie spokoju publicznego i poważną sytuację w całych Indjach.

Ruch Gandhiego, występujący pod hasłem oporu biernego, bez uciekania się do aktów gwałtu, przybrał szybko formy walki. Próby Gandhiego utrzymania ruchu w ramach właściwych haseł, okazały się coraz słabsze, a wreszcie przestały oddziaływać na tłum. Komunikat dodaje, że Gandhi nie panuje już więcej nad żywiołem, który wywołał. Jego polityka tolerancji wydała złe rezultaty, a doświadczenie lat poprzednich poucza, że ruch nieskoordynowany, mimo haseł walki pokojowej, nie bywa bezkrwawy. Ta ewentualność mogłaby się powtórzyć i obecnie, chcąc więc jej zapobiedz, władze policilv aresztować Gandhiego.

RODAKU I RODACZKO! Pamiętaj, że kto nie głosuje, popełnia zdradę Śląska i ludu pracującego, bo pomaga wrogom Ojczyzny i Rządu. — A więc **głosuj na listę Nr. 8** Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy.

Maurice Leblanc

Wyspa 30 Trumien

Powieść francuska.

37) —o— (Ciąg dalszy.)

Weronika słuchała w okropnem oczekiwaniu tego, co się stanie, próbując odgadnąć, starając się odczytać z oczu Stefana, który patrzył na nią, jak patrzy się w chwili strasznego niebezpieczeństwa na ukochaną kobietę.

I nagle zachwiała się tak, że musiała się oprzeć ręką o mur. Zdawało się, że cała grota porusza się...

— Och! czy to ja tak drżę... czy to przerażenie tak mną wstrząsa...

Chwyciła Stefana za obie ręce:

— Niech pan powie... ja chcę wiedzieć...

Nie odpowiedział. W oczach jego zwilżonych łzami nie było nic strachu, tylko niezmierna miłość i niezmierna rozpacz.

Zresztą, czyż potrzebował tłumaczyć to, co się dzieje? Dziwna rzeczywistość odkryje to sama... Straszna rzeczywistość, fantastycznie przerażająca... Weronika, zaczynając już pojmować, nie chciała rozumieć...

Jak pułapka, ale pułapka, funkcjonująca w odwrotny sposób, podnosiła się podłoga na osi, tworzącej jej zawias nad przepaścią. Ruch ten był prawie niedostrzegalny. Podłoga otwierała się powoli jak pokrywa... Była to jakby trampolina od środka groty do przepaści...

W pierwszej chwili sądziła Weronika, że celem nieprzyjaciela było zgnieść ich między nieubłaganą podłogą a granitem sklepienia. Ale prawie natychmiast zrozumiała, że ta ohydna maszynerja podnosząc się jak most zwodzony, miała za cel zepchnąć ich w przepaść. I ucz[illegible]! To było okropne i niezaprzeczalne... Cokolwiekby uczynili, by się uratować, nadejdzie chwila, w której podłoga stanie prosto w jednej linji z ostro spadającą skałą.

— To jest okropne — szepnęła.

Ręce ich nie rozłączyły się. Stefan płakał.

Weronika szepnęła:

— Nic nie możemy uczynić...

— Nic — odrzekł.

— A jednak jest mały występ dokoła podłogi... Grota jest okrągła... Może...

— Przestrzeń ta jest za mała. Gdybyśmy próbowali wejść tam, zostalibyśmy zmiażdżeni... To wszystko jest dobrze obmyślane...

— Więc...

— Trzeba czekać...

— Na co? na kogo?

— Na Franciszka...

— Franciszka... może i on... A może szuka nas i wpadnie w jakąś pułapkę? Nie ujrzę go już i on nie zobaczy mnie nawet przed śmiercią...

Ścisnęła silnie ręce Stefana i rzekła:

— Stefanie, jeśli jedno z nas ujdzie śmierci — a pragnę, by to był pan...

— To będzie pani — rzekł z przekonaniem — dziwi mnie, że nieprzyjaciel zadaje pani karę przygotowaną dla mnie. Ale niewątpliwie nie wie, że to pani tu się znajduje.

— To mnie też dziwi... Dla mnie przeznaczone jest coś innego... Ale wszystko mi jedno, jeśli nie mam ujrzeć syna... Stefanie, powierzam go panu... Jeszcze kilka chwil...

Stefan odrzekł:

— Jeśli nie zginę, przysięgam pani... na wspomnienie...

— Na wspomnienie mnie — rzekła — na pamiątkę Weroniki, którą pan znał i kochał...

— Więc pani wiedziała?

— Tak. I mówię panu otwarcie: przeczytałam pański pamiętnik... Znam miłość pana... i przyjmuję ją...

I dodała ze smutkiem:

— Biedna miłość, dla nieobecnej... składana teraz dla tej, co ma umrzeć...

— Nie, nie — odrzekł gorąco — nie, zbawienie może jest bliskie... Czuję to — miłość moja należy do przyszłości...

Chciał ucałować jej ręce.

— Uściśnij mnie — rzekła, przytulając się do niego.

I Stefan i ona położyli już jedną nogę na brzegu przepaści...

Ucałowali się.

— Niech mnie pan dobrze trzyma...

Pochyliła się możliwie najbardziej i podnosząc głowę zawołała:

— Franciszku... Franciszku...

Ale przy górnem okienku nie było nikogo. Drabina wisiała wciąż na jednym haku i nie można było jej dosięgnąć...

Weronika pochyliła się nad morzem. W tem miejscu zgrubienie skały nie było tak poszarpane i ujrzała między cyplami małe jezioro o śpiącej wodzie, spokojne i głębokie. Pomyślała, że śmierć będzie łagodniejsza tam, niż na tych skałach ostrych i spiczastych i rzekła do Stefana:

— Po co czekać na to? Lepiej już umrzeć...

— Nie, nie! — zawołał.

— Ma pan jeszcze nadzieję?

— Aż do ostatniej sekundy...

— Ja już niczego się nie spodziewam...

I jego nie podtrzymywała już żadna nadzieja, ale tak chciałby uśpić mękę Weroniki!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota 10 maja

Św. Antoniego, bisk., wyzn., † 1459.
Św. Izydora, rolnika, patrona oraczów, † 1170.

SŁOW.: CIERPIMIR.

Jutro niedziela III po Wielkanocy: Opieki św. Józefa.

	Wschód	Zachód
Słońca o godz.	4.06,	o godz. 19.15
Księżyca „	16.47,	„ „ 3.13

Długość dnia 15.09.

Zmiany powietrza: wietrzno, deszcz, zachmurzenie. Jutro: grad, deszcz, ciemno.

O czem trzeba pamiętać w dniu wyborów?

W niedzielę 11 maja każdy obywatel i obywatelka ma obowiązek udać się jak najwcześniej do lokalu wyborczego.

Należy wziąść ze sobą:

1) kartkę białą z liczbą 8.

Kartka musi być koloru białego.

Na jednej stronie kartki ma być wypisana lub wydrukowana osemka (najlepiej wypisaną cyfrą). Oprócz cyfry nie może znajdować się nic innego.

O ile kartka nie będzie odpowiadała tym przepisom, głos zostanie unieważniony.

2) Jakikolwiek dokument, na podstawie którego komisja wyborcza będzie mogła stwierdzić tożsamość osoby. Może to być karta cyrkulacyjna, dowód osobisty, paszport, książeczka wojskowa, karta tramwajowa lub kolejowa. O ile nie ma się dokumentów, trzeba wskazać dwie osoby, które mogłyby poświadczyć tożsamość głosującego. Jedna z tych osób musi być członkiem komisji.

3) Każda osoba otrzyma kopertę w lokalu wyborczym od przewodniczącego komisji.

W kopertę tę należy włożyć kartkę z numerem 8, przyniesioną ze sobą. W lokalu będą budki.

Po włożeniu kartki w kopertę należy nie zalepiać jej, oddać przewodniczącemu, który ją wrzuca do urny.

4) Kartki wyborcze z nr. 8 należy wyciąć z dzisiejszego numeru gazety. Również można je otrzymać dowolnie u mężów zaufania Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, lub wreszcie samemu 8 napisać.

5) **Obowiązkiem każdego Polaka i każdej Polki jest nie tylko samemu oddać głos, lecz również należy dopilnować innych, aby spełnili swój obowiązek obywatelski i głosowali tylko**

na listę nr. 8

— **Kucie koni.** Minister robót publicznych zarządził w sprawie kucia koni, że w okresie od 15 kwietnia do 15 listopada konie nie mogą być ostro kute, a szczególnie nie mogą być kute hacelami. W okresie lata niszczenie bruków hacelami jest ułatwione, szczególnie dotyczy to asfaltów, które miękną na słońcu i poddają się łatwo uderzeniom kopyt końskich.

Województwo śląskie.

* **Podatek przemysłowy od obrotu.** Śląski urząd wojewódzki — wydział skarbowy — podaje do wiadomości płatników podatku przemysłowego od obrotu, że nakazy płatnicze na podatek przemysłowy za rok 1929 zostały przez wszystkie urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych przesłane właściwym urzędom gminnym celem doręczenia. Równocześnie przesłano urzędom gminnym wzgl. magistratom do ogłoszenia obwieszczenia, zawierające wskazówki co do terminu płatności podatku i wnoszenia odwołań przeciw wymiarom tegoż podatku. W urzędach skarbowych jakoteż w urzędach gminnych zostały wyłożone również imienne listy płatników z oznaczeniem wysokości ustalonego obrotu i wymierzonego podatku do wglądu na przeciąg 4 tygodni.

* **Węgiel deputatowy, a przejście graniczne.** W tych dniach zaczęło obowiązywać zarządzenie, wydane przez władze polskie w sprawie węgla deputatowego. Zarządzenie to ma wielkie znaczenie dla robotników kopalnianych, którzy pracują na stronie niemieckiej, a otrzymują węgiel deputatowy. Starostwa graniczne wystawią obecnie jednorazowe poświadczenia z nieograniczoną ważnością, na podstawie których robotnik kopalniany zatrudniony na stronie niemieckiej, może zabrać ze sobą do domu swój węgiel deputatowy bez uiszczenia jakichkolwiek opłat. Warunkiem jednak jest, że robotnik przedłoży urzędowi granicznemu poświadczenie, wystawione przez zarząd kopalni, na której pracuje, oraz, że węgiel, który przeprowadza przez granicę, jest węglem deputatowym, dalej potrzebny jest wykaz z urzędu gminnego, że miejscowość, w której dany robotnik mieszka, położona jest w pasie granicznym.

Z Katowickiego.

Katowice. (Uroczystość harcerska.) Dnia 1 czerwca odbędzie się w Katowicach uroczystość 10-lecia istnienia polskiego harcerstwa na Śląsku. W tym samym dniu odbędzie się poświęcenie sztandaru śląskiej chorągwi harcerskiej. W uroczystościach wezmą udział przedstawiciele harcerzy z całej Polski.

— (Nowa para pociągów). Od 15 maja roku bieżącego zostanie uruchomiona nowa para pociągów osobowych na linji Ligota katowicka — Pszczyna. Odjazd z Ligoty pod Katowicami o godzinie 10.54, przyjazd do Pszczyny o gdzinie 11.35. Pociąg ten ma połączenie z Katowic, mianowicie: Katowice odjazd o godzinie 10.25. Pszczyna odjazd o godzinie 11.55, Ligota przyjazd o godzinie 12.50 z połączeniem do Katowic odjazd z Ligoty o godzinie 13.10, przyjazd do Katowic o godzinie 13.20.

— (Nagły zgon.) Kupiec Aleksander Kaufman z Łodzi, lat 63, przybył w tych dniach do Katowic. Z dworca kolejowego udał się do hotelu „Central", gdzie zamieszkał na 1 piętrze. Tutaj zaskoczyła go śmierć. Gdy Kaufman wszedł do pokoju, upadł na podłogę, tracąc przytomność. Pogotowie ratunkowe odstawiło go do szpitala miejskiego, gdzie zmarł. Lekarz stwierdził śmierć wskutek udaru serca.

— (Handel fałszywemi świadectwami.) Przed sądem w Katowicach odpowiadał Leon D. z Katowic. Oferował on bezrobotnym, którzy zamierzali ubiegać się o wsparcie z Funduszu Bezrobocia, fałszywe świadectwa robotnicze, 5 złotych sztuka. Podsądny oświadczył, że nędza zmusiła go do uprawiania tego procederu. Sąd przyznał oskarżonemu łagodzące okoliczności, skazując go na 1 miesiąc więzienia. Areszt śledczy został policzony na karę.

— (Trup na szynach.) Na torze kolejowym za Katowicami znaleziono zwłoki 21-letniego Pawła Sosińki, ostatnio zamieszkałego w Nikiszowcu. Stwierdzono, że Sosińka rzucił się pod pociąg w zamiarze samobójczym. Przyczyny samobójstwa dotychczas nie ustalono.

Kończyce w Katowickiem. (Święto narodowe). W naszej gminie obchodzono pamiątkę Konstytucji 3 Maja także bardzo uroczyście. Wieczorem 2 maja odbył się capstrzyk. Dnia 3 maja o godz. 9 wyruszył pochód z ogrodu p. Widawskiej z orkiestrą i sztandarami licznych towarzystw do kościoła, gdzie W. ks. proboszcz wygłosił okolicznościowe kazanie. Podczas nabożeństwa śpiewał chór kościelny św. Cecylji, pod batutą nauczyciela p. Hota. Po nabożeństwie wyruszył pochód na cmentarz, gdzie złożono wieniec na grobach powstańców. Po południu o godz. 5 odbyła się w sali oberżysty Starowicza wieczornica. Rodaków i rodaczki przywitał naczelnik gminy p. Sitko. Nauczyciel Wlekliński wygłosił treściwy i pouczający wykład o znaczeniu Konstytucji 3 Maja Następnie śpiewano pieśni narodowe, wygłoszono deklamacje. Bardzo podobały się występy dzieci z ochronki i sokołów. Wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia tej uroczystości, należy się podziękowanie.

Nikiszowiec w Katowickiem. (Śp. Jakób Jaworski). We wtorek, dnia 6 maja b. r. zmarł długoletni czytelnik „Katolika", śp. Jakób Jaworski, który doczekał się 66 lat życia. Z Zmarłym straciło społeczeństwo nasze dobrego polaka i wzorowego katolika. Za wszystko, co uczynił dobrego za życia, niechaj Pan Bóg wynagrodzi Go światłością wieczną. Rodzinie Zmarłego ślą wyrazy serdecznego współczucia agent Piotr Rakocz oraz redakcja „Katolika."

Szopienice w Katowickiem. (Aresztowanie). W ostatnim czasie dokonano w powiecie katowickim szeregu kradzieży przewodów telefonicznych. Policja w Szopieniach aresztowała przed kilku dniami 24-letniego Piotra Johna, zamieszkałego w Szopienicach przy ulicy Krakowskiej 17. John został przytrzymany w chwili, gdy usiłował sprzedać przewody telefoniczne, pochodzące z kradzieży. Sprawę skierowano do sądu.

Siemianowice w Katowickiem. (Podwójne wesele). Zatrudniony w administracji połączonych Hut Królewskiej i Laury Wiktor Guzy z Siemianowic obchodził w środę 7 maja srebrny jubileusz małżeński. W tym samym dniu wychodziła zamąż córka p. Guzego.

— (Dzwony pogrzebowe). W ubiegłą środę odbył się w Siemianowicach pogrzeb członka straży pożarnej Pawła Filipczyka. Jak już donieśliśmy, Filipczyk zmarł nagle podczas pochodu w dniu święta narodowego. W pogrzebie wzięło udział wielu rodaków i rodaczek.

Bańgów w Katowickiem. (Praca dla bezrobotnych). W tych dniach rozpoczęto roboty około asfaltowania nawierzchni drogi od niemieckiego urzędu celnego aż do wieży wodnej. Równocześnie rozpoczęto prace kanalizacyjne na głównej ulicy. Roboty te wykonuje 30 bezrobotnych.

Bielszowice w Katowickiem. (Samobójstwo.) Robotnik Wilhelm Nowak z Bielszowic, lat 22, odebrał sobie życie przez powieszenie. Powodem samobójstwa była zawiedziona miłość.

Prośba do Szanownych Czytelników.

Wybory do Sejmu Śląskiego dnia 11 maja r. b. skończą się o godzinie 8-mej wieczorem. Zliczanie głosów nie potrwa zbyt długo. Prosimy Was, kochani Czytelnicy, donieście nam wyniki wyborów z gmin Waszych telefonem. **Telefonować można z każdego posterunku policji, które będą miały połączenia telefoniczne przez całą noc.** Podanie wyników wyborów niech będzie krótkie i zrozumiałe.

Każdy, kto będzie telefonować, niech zażąda: Katowice 14-14 i 156.

Szanowni Czytelnicy, podawajcie telefonem wyniki głosowania, abyśmy mogli je podać w gazecie, która wyjdzie w poniedziałek rano. **Z każdej wsi powinien ktoś do nas telefonować.**

Redakcja „Katolika Polskiego."

Wyciąć, zachować dla siebie, resztę rozdać sąsiadom.

8

8

8

8

8

8

8

Giełda.

W **Katowicach** płacono w dniu 8 maja: za 100 złotych 46.95 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213 złotych.

W **Warszawie** płacono w dniu 8 maja: za 100 franków francuskich 34.90 zł, za 100 franków szwajcarskich 172.32 zł, za 100 koron czeskich 26.36 i pół zł.

Poznańska giełda zbożowa
w dniu 8 maja 1930 r.

Żyto 18.95—19.35, pszenica 41—42, jęczmień na krupy 22.50—23, jęczmień browarowy 23—25, owies 17.50—18.50, maka żytnia 33.50, mąka pszeniczna 62.50—66.50, osucie żytnie 11.50—12.50, osucie pszeniczne 14—15, groch Wiktorja 30—33. Usposobienie spokojne.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Zaginięcie 17-letniego chłopaka). Fryderyk Altman z Król. Huty, urodzony dnia 25-go czerwca 1913 roku, wyszedł z domu rodzicielskiego w dniu 1 maja i dotychczas nie powrócił. Ojciec jego mieszka przy ulicy Grunwaldzkiej 4. Wiadomości, które mogą przyczynić się do ustalenia miejsca pobytu Fr. Altmana uprasza się kierować do najbliższego urzędu policyjnego.

— (Usiłowane samobójstwo). Robotnik Wilhelm Zgubisz z Król. Huty, lat 24, targnął się na własne życie w mieszkaniu swej narzeczonej R. Krompiecówny przy ulicy Szopena 5. Zgubisz przeciął sobie brzytwą tętnicę u lewej ręki. Pogotowie ratunkowe odstawiło go do lecznicy miejskiej. Powodem desperackiego czynu był zawód miłosny.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Zabawa Kasyna Polskiego). Z okazji święta narodowego „Kasyno Polskie" w Świętochłowicach urządziło dnia 3 maja w lokalu „Kasyna" zabawę taneczną, która złączyła wszystkich członków i sympatyków. Zabawę zaszczycił swą obecnością starosta Szaliński. „Kasyno polskie" zamyka tą zabawą sezon zimowy. Aż do 1 października roku bieżącego nastąpi przerwa w zebraniach towarzyskich oraz akcji odczytowej.

— (Subwencja na rzecz ubogich). Przed kilku dniami odbyło się tu posiedzenie zarządu i rady nadzorczej komunalnej kasy oszczędności pod przewodnictwem starosty Szalińskiego. Na posiedzeniu przyznano subwencję w wysokości 3 tysięcy złotych na kuchnie dla bezrobotnych.

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Dotkliwa strata). Nieznani złodzieje weszli do mieszkania Wiktora Waloszka, zamieszkałego na kolonji hutniczej. Wartość skradzionych rzeczy ustalono na kilkaset złotych.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. (Wpisy do gimnazjum). Wpisy do komunalnego gimnazjum w Nowym Bytomiu klas I do VIII odbywać się będą w kancelarji dyrekcji codziennie od godz. 8 do 12 począwszy od dnia 1 maja r. b. Przy zgłoszeniu się należy przedłożyć: ostatnie świadectwo szkolne, metrykę urodzenia, świadectwo szczepienia ospy. Egzamina odbędą się z końcem czerwca.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Targ na zwierzęta domowe). Następny targ na konie i bydło w Pszczynie odbędzie się w środę 14 maja.

— (Podatek zarobkowy). Listy do podatku zarobkowego w Pszczynie wyłożone są w biurze magistratu do 2 czerwca roku bieżącego do przeglądnięcia.

Mikołów. (Nagły zgon). Józef Misarz z Mikołowa, lat 25, zmarł nagle w podwórzu gospodarza p. Adamka w Mikołowie. Zwoki odstawiono do szpitala św. Józefa. Lekarz stwierdził śmierć wskutek udaru serca.

Wisła Mała w Pszczyńskiem. (Złodziej w kancelarji parafjalnej). Nieznany złoczyńca wybił szybę w oknie kancelarji parafjalnej, poczem przez dziurę w oknie wdrapał się do kancelarji. Łup nie był znaczny, gdyż włamywacz zabrał ze sobą tylko 30 złotych. Miedziane pieniądze porzucił w ogrodzie. Przed niedawnym czasem rozbito skarbonke w tutejszym kościele parafjalnym. Istnieje przypuszczenie, że w obu wypadkach dokonał kradzieży jeden i ten sam złodziej.

Z Rybnick'ego.

Wodzisław. (Targ na konie). W tych dniach odbył się w Wodzisławiu targ na konie, który był słabo obesłany. Z innych miejscowości nie przyprowadzono prawie żadnych koni.

Niedobczyce w Rybnickiem. (Aresztowanie oszusta.) Wolf Grad z Sosnowca, lat 21, został aresztowany przez policję pod zarzutem oszustwa. Wszedł on do mieszkania Jadwigi Adamczykowej, przedstawił się jako agent Banku Gospodarczo-Spółdzielczego w Krakowie i wyłudził od wymienionej kobiety 200 złotych. Adamczykowa chetnie dała oszustowi żądaną kwotę, gdyż zapewniał ją, że wygrała 15 tysięcy złotych, a pieniądze złożone są w wyżej wymienionym banku. Wolf Grad mieszka w Sosnowcu przy ulicy Kościelnej 17.

Rydułtowy w Rybnickiem. (Krwawe wesele). Przed kilku dniami odbywała się tu zabawa weselna. Około godziny 2 w nocy wywiązała się sprzeczka między kilku uczestnikami zabawy tanecznej. Spór skończył się gwałtowną bijatyką. Bracia Karol i August Burek z Pieców, a Fr. Kiełba z Rydułtów obrabiali się wzajemnie jakiemiś tępymi przedmiotami. Fr. Kiełbe i Karola Burka musiano odstawić do lecznicy brackiej w Rydułtowach. O bijatyce uwiadomiono policje, która wdrożyła dochodzenia.

Paruszowiec w Rybnickiem. (Włamanie). Przed kilku dniami włamali się złodzieje do składu kupca Dzięgdzioła. Włamywacze skradli znaczny zapas wyrobów cukrowych. — W tym samym dniu dokonano włamania do mieszkania inżyniera Kośmińskiego na kopalni „Emy." Sprawcy skradli kilka części ubrań i fuzję myśliwską.

Z Lublinieckiego.

Pawonków w Lublinieckiem. (Zapałki w ręku dziecka). W chlewie obok budynku szkolnego w Pawonkowie wybuchł ogień, który zawczasu spostrzeżono i stłumiono. Z tego powodu większa szkoda nie powstała. Stwierdzono, że wybuch ognia spowodował 3-letni chłopczyk byłego kierownika szkoły Götzego.

Z Cieszyńskiego.

Rudzica w Bielskiem. (Tragiczna śmierć.) Zatrudniony u gospodarza Antoniego Malchera w Rudzicy 44-letni Karol Sabiniok, wpadł do dołu podczas napadu epileptycznego. Ponieważ nikt nie był świadkiem zajścia, Sabiniok utopił się w dole, który był napełniony gnojówką.

Komorowice w Bielskiem. (Włamanie do kasy kolejowej.) Podczas jednej z ubiegłych nocy dokonano włamania do miejscowej kasy kolejowej. Włamywacz skradł przeszło 5 tysięcy biletów i 12 złotych. Nazwisko włamywacza nie jest znane.

Pierwszy narodowy Kongres Eucharystyczny w Polsce.

Katolicy!

W przeszłym roku odbył się w Poznaniu wielki pokaz siły gospodarczej i ekonomicznej, jaką Polska zdołała u siebie stworzyć w czasie 10-cio letniego okresu swej niepodległości. Przez szereg miesięcy pracowali inżynierowie, robotnicy, kupcy i przemysłowcy, by dać jak najlepsze świadectwo wielkości i potęgi swej ojczyzny. I trzeba przyznać, że w podziw wprawili tych, co z kraju i zagranicy przyszli oglądać, czem Polska bogata.

W tym roku odbędzie się w tym samym Poznaniu, w kolebce chrześcijaństwa Polski, inny pokaz, inna manifestacja — manifestacja wielkości religji katolickiej i potęgi naszego przywiązania do Eucharystji św.

Od 26—29 czerwca odbędzie się w Poznaniu pod protektoratem całego Najdostojniejszego Episkopatu Pierwszy Narodowy Kongres Eucharystyczny w Polsce. W dniach tych cała Polska, składając hołd Eucharystycznemu Królowi, złożyć ma wobec świata wyznanie wiary i zaświadczyć, że niezłomnie stoi przy zasadach Kościoła katolickiego. Przybędą na Kongres Eucharystyczny rodacy nasi z emigracji, a więc z Ameryki, Francji i Niemiec, aby obecnością swą zadokumentować żywy udział w życiu i ruchu katolickim w Polsce. Nie może i wiernego i przywiązanego do wiary św. Śląska zabraknąć. Nie może zabraknąć rolnika, robotnika, górnika, nauczyciela, urzędnika, inteligenta i kapłana śląskiego w tym zbiorowym czynie katolickim Polski.

Śląsk winien przez jak najliczniejszy udział w Kongresie Eucharystycznym zadokumentować, że wiara ludu śląskiego jest zawsze żywą.

Jak Śląsk ubiegłego roku, w zorganizowanej pielgrzymce wyruszył do Rzymu, by Namiestnikowi Chrystusowemu na Stolicy Piotrowej złożyć swój hołd, tak w tym roku godzi się, by Śląsk w podobnej pielgrzymce zamanifestował swą miłość i przywiązanie do Eucharystji św. W tym celu niżej podpisany Komitet ogłasza śląską pielgrzymkę na Pierwszy Krajowy Kongres Eucharystyczny i zaprasza do wzięcia w niej udziału.

Zgłoszenia poszczególnych osób jak całych grup z diecezji śląskiej przyjmuje Generalny Sekretarjat Ligi Katolickiej w Katowicach, ul. M. Piłsudskiego 58, najpóźniej do 15 maja b. r. W zgłoszeniach należy wyszczególnić, w jakich sekcjach zamierza się wziąć udział. Przekazać też należy 10 zł.

Uroczystości Pierwszego Krajowego Kongresu Eucharystycznego w Polsce rozpoczną się w czwartek, 26-go czerwca nabożeństwem do Ducha Św., poczem odbędzie się pierwsze zebranie plenarne z referatem: „Eucharystja w życiu Kościoła"; po południu drugie zebranie plenarne z referatem: „Eucharystja a odrodzenie świata." 27-go czerwca trzecie zebranie plenarne wypełnia dwa referaty: „Eucharystja źródłem pełni życia jednostki" i „Eucharystja fundamentem rodziny." 28-go czerwca na czwartem zebraniu plenarnem wygłoszone będą referaty: „Polski odnowienie w Eucharystji" i „Eucharystja źródłem Akcji Katolickiej."

Kongres obejmuje 15 sekcyj: kapłańską, dla inteligencji, akademicką, kobiecą, misyjną, unijną, dla Akcji Katolickiej, literacko-prasową, młodzieży męskiej i żeńskiej, Apostolstwa Modlitwy, pedagogiczną, tercjarską, emigracyjną i charytatywną.

P. T. Nauczycielstwu zwracamy uwagę, że istnieje na Kongresie osobna sekcja pedagogiczna i prosimy, by jak najżywiej Kongresem się zainteresowało.

Koszta pobytu w Poznaniu: mieszkanie na kwaterach masowych wraz ze skromnem utrzymaniem kosztować będzie dziennie 4—5 zł; mieszkanie oddzielne oraz utrzymanie wyniesie drożej. W sprawie zniżek kolejowych podaje się co następuje: do Poznania płaci się cały bilet (z Katowic do Poznania III klasą 21.40 zł. II kl. 32.10 zł), na drogę powrotną otrzyma każdy uczestnik Kongresu 50 % zniżki za okazaniem karty uczestnictwa, którą każdy otrzyma w Poznaniu na mocy legitymacji Kongresu. Może uda się uzyskać dalej idące ulgi. Bliższe szczegóły poda w swoim czasie Generalny Sekretarjat Ligi Katolickiej.

W imieniu Komitetu:

Ks. infułat Kapica.

Ks. prałat Gawlina, dyr. Akcji Katol.

Tadeusz Stark, prezes Ligi Katolickiej.

Z ruchu przedwyborczego.

Do walki z niemiecką agitacją wyborczą!

Z kół naszych czytelników piszą nam:

Jesteśmy Polakami i mamy obowiązek głosować tylko na polskie listy a nie na Niemców. Już nawet stare kobiety prowadzą agitację za listami niemieckiemi i już rozdają kartki wyborcze niemieckie.

Na tą niecną robotę właśnie zwracam uwagę. Nasamprzód zaznaczam, że tylko ci głosować mogą na Niemców, którzy nie znają dążeń i wysilków niemieckich. Wychwalają ciagle niemiecką gospodarkę, a polską potępiają i wysilają się, by stosunki u nas na Śląsku zaostrzyć, by niezadowolenie wśród ludu było największe.

To też zdrajcą jest każdy, kto głosuje na listy niemieckie. Każdy rolnik, robotnik, inwalid, rzemieślnik itd. może głosować tylko na listy polskie, w naszych warunkach tylko na listę jedności i zgody narodowej, listę Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy Nr. 8. Jeżeli wszyscy tak głosować będą, wtenczas sprawy narodowe, gospodarcze i kulturalne u nas na Śląsku postąpią na właściwe tory! **P. Z.**

Głos inwalida do inwalidów.

Wielka radość zapanowała w kołach inwalidów górniczych i hutniczych, że nareszcie mają mieć własnego przedstawiciela w sejmie śląskim w osobie **redaktora Goduli z „Katolika."** Nareszcie mogą mieć własnego orędownika, który sprawy inwalidów skutecznie zastępować będzie.

Powiadam skutecznie, ponieważ redaktor Godula daje nam pewność, że nas nie zawiedzie w nadziejach naszych. Znamy go od długich lat, znamy jego pracę i wiemy, jak dzielnie w „Katoliku" i w naszej gazetce „Inwalid" występuje w obronie naszej. To też mamy zupełne zaufanie do redaktora Goduli i jesteśmy przekonani, że każdego czasu możemy zwracać się do niego o radę i pomoc.

Zatem baczność, kochani bracia inwalidzi, kochane siostry wdowy! W dniu 11 maja idźcie wszyscy do urny wyborczej i **oddajcie tylko kartkę z Nr. 8.** Jestto ostatnie przypomnienie. Tylko w ósemce nasza nadzieja, poprawa przyszłości i ratunek na nasze stare lata. Nie słuchajcie innych partyj, które Wam dużo obiecują, lecz obietnic tych nie dotrzymają, ponieważ posłowie tychże partyj w pierwszym sejmie śląskim zaniedbali wszystkie sprawy inwalidów i pokrzywdzili temsamem tysiące inwalidów, wdów i sierot.

F. M. z Kończyc.

Zebranie N. Ch. Zj. Pracy w Nikiszowcu.

W niedzielę 4 maja b. r. odbyło się w Nikiszowcu zebranie członków i sympatyków N. Ch. Z. P., na które usiłowali dostać się przeciwnicy partyjni, między innymi osławiona prezeska Bańczykowa z Korfantego Towarzystwa Polek. Ponieważ się to nie udało, pani B. i jej przyjaciółki usiłowały przeszkadzać obradom krzykami i biciem pięściami w okna salki. Wysiłki te były daremne, zebranie dbyło się spokojnie i osiągnęło zupełnie swój cel. Rzecz bardzo smutna, jeżeli nawet kobiety chwytają się brzydkiej roboty rozbijackiej. Robota ich odniosła wręcz przeciwny skutek, ponieważ nasi robotnicy coraz więcej przekonują się, że Korfanty nie bronił spraw robotników w pierwszym sejmie śląskim, lecz dbał o siebie i swoją kieszeń. To też wszyscy robotnicy w niedzielę, dnia 11 maja b. r. głosować będą tylko na listę Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy Nr. 8. Temu nie zapobiegną występy p. Bańczykowej i jej przyjaciółek. Zamiast przeszkadzać zebraniom naszym byłoby wskazanem, by panusie z pod znaku Korfantego starały się o swoich mężów i swoje rodziny. Uwaga ta chyba wystarczy, by się opamiętały i nie rozbijały jedności narodowej. Boć ważniejszą jest sprawa polska, jak rozbijanie zebrań i wieców przedwyborczych. Apeluję do wszystkich ludzi dobrej woli, aby w dniu 11 maja odpowiedzieli na prowokacje Korfantowców kartką wyborczą nr. 8.

Robotnik.

Służba wojskowa obywateli polskich przebywających zagranicą.

Nowe rozporządzenie ministra spraw wojskowych o powszechnym obowiązku służby wojskowej przewiduje trzy kategorje obywateli polskich, przebywających poza granicami państwa, a podlegających powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej. Są to: przebywający na obszarze w. m. Gdańska, w krajach europejskich i w krajach pozaeuropejskich.

Obywatele polscy, mający miejsce stałego zamieszkania na obszarze w. m. Gdańska, lub też tacy, którzy przebywając na tym obszarze, nie mają miejsca stałego zamieszkania w kraju, zgłaszają się do rejestru i spisów poborowych u komisarza generalnego Rzeczypospolitej na w. m. Gdańsk.

Obywatele polscy, przebywający stale za granicą w krajach europejskich, obowiązani zgłosić się do rejestrów i spisów poborowych we właściwym urzędzie konsularnym. W razie przyjazdu ich na obszar w. miasta Gdańska lub Rzplitej Polskiej na czas dłuższy, niż 6 miesięcy, powinni stawić się oni do upływie tego czasu do poboru na ogólnych zasadach. Obywatele polscy, przebywający stale poza Europą, obowiązani są zgłosić się do rejestrów i spisów poborowych we właściwym urzędzie konsularnym, jednakże w czasie przebywania w krajach poza Europą, osoby te nie podlegają obowiązkowi stawienia się do poboru.

Natomiast, jeżeli osoby takie przyjeżdżają na czas dłuższy, niż 6 miesięcy do krajów europejskich, na obszar w. m. Gdańska lub na obszar państwa polskiego, to podlegają one pod względem obowiązku stawienia się do poboru tym samym przepisom, jakie obowiązują obywateli polskich, przebywających zagranicą w krajach europejskich.

Obywatele polscy, przebywający czasowo za granicą, obowiązani są zgłosić się do rejestrów i spisów poborowych u władz, właściwych dla ich stałego miejsca zamieszkania w kraju. Obowiązek stawienia się do poboru powinny osoby te spełnić przed właściwą dla nich komisją poborową w kraju.

*

Z ostatniej chwili.

Awans.

„Monitor Polski" ogłasza, że Prezydent Rzplitej zamianował dr. Ludwika Rogorowicza Naczelnikiem Oświecenia Publicznego w śląskim Urzędzie Wojewódzkim w IV st. sł.

Zbiórka na powodzian we Francji.

Z rozporządzenia Kurji Biskupiej odbędzie się w niedzielę 11 maja na całym Śląsku zbiórka w kościołach na rzecz ofiar powodzi we Francji. Specjalnie utworzony komitet obywatelski, na którego czele stanął JE. ks. biskup Lisiecki, i wojewoda dr. Grażyński, wydał odezwę, wzywającą społeczeństwo do wydatnych ofiar na ten szlachetny cel.

AGITUJCIE ZA NASZĄ GAZETĘ!

PROGRAM RADJOWY.

Sobota, 10 maja 1930.

Katowice, fala 408,7 m.: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 15.40 Komunikaty. — 16.00 Uroczyste nabożeństwo majowe z klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie. — 17.00 Skrzynka pocztowa radjostacji katowickiej dla dzieci. — 17.45 Audycja z Krakowa dla dzieci i młodzieży. — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Codizenny odcinek powieściowy. — 19.20 Intermezzo muzyczne. — 19.30 Odczyt o malarstwie. — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Feljeton z Warszawy. — 20.15 Koncert wieczorny z Warszawy. — 22.00 Feljeton z Warszawy. — 22.15 Komunikat meteorologiczny. — 22.25 Feljeton z Warszawy. — 22.45 Komunikaty prasowe P. A. T. — 23.00 Muzyka lekka.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: 11.30 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. — 13.10 i 15.00 Komunikaty. — 15.15 i 15.35 Odczyty z cyklu wykładów dlaa maturzystów szkół średnich. — 16.00 Uroczyste nabożeństwo majowe z klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie. — 17.45 Słuchowisko dla dzieci z Krakowa. — 18.45 Rozmaitości. — 19.25 Płyty gramofonowe. — 20.30 Transmisja koncertu z Budapesztu. Następnie komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.10—15.35 Transmisje z Warszawy. — 16.00 Uroczyste nabożeństwo majowe z klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie. — 17.45 Audycja dla dzieci i młodzieży. — 19.25 Przegląd polityki zagranicznej ubiegłego tygodnia. — 20.30 oKncert z Warszawy. — 23.00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 336,3 m.: 13.05 Koncert gramofonowy. — 14.00 i -4.15 Komunikaty i giełdy rolnicze. — 16.00 Uroczyste nabożeństwo majowe z klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie. — 19.45 Słuchowisko dla dzieci z Krakowa. — 20.10 Rzeczy ciekawe. — 20.30 Akademja ku czci święta narodowego Rumunji. — 21.30 Ze świata kobiecego. — 22.15 Muzyka taneczna. — 24.00 Koncert nocny.

Wrocław, fala 325 m. **Gliwice** fala 253 m.: 16.30 Muzyka. — 18.25 Transmisja ze stadjum berlińskiego. — 19.00 Płyty gramofonowe. — 20.30 Muzyka. — 21.20 Przeboje wieczoru. — 22.30 Mikrofon podsłuchuje słowika. — 22.50 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 475,4 m.: 14.00 Płyty gramofonowe. — 16.30 Lekki koncert. — 18.25 Match Anglja-Niemcy. — 19.05—20.00 Odczyty i opowiadania. — 20.30 Wesoły wieczór.

Wiedeń, fala 519,9 m.: 10.15 Akademja. — 12.00 Płyty gramofonowe. — 15.15 Koncert. — 17.25 Muzyka kameralna. — 18.25 Recytacje. — 20.00 Orkiestra smyczkowa. — 21.00 Operetka Offenbacha „Dorothea". Następnie koncert popularny.

Nadesłane.

Agentka „Katolika" Marja Wojtaszek z Lędzin obchodzi w dniu 10 maja swe 67 urodziny. Z tej okazji składa jej serdeczne życzenia

Gertruda Rakoczówna z Nikiszowca, kolporterka.

Przykry gość.

W obecnym okresie zmiennej pogody coraz częściej zjawia się niepożądany i nieproszony gość — katar.

Wszyscy znają dobrze niezwykłą łatwość zarażenia się katarem i... obawiają się go. I słusznie, gdyż katar doprowadza często do powikłań, przechodzących łatwo w ciężkie ropienia. Krótko mówiąc, katar bywa nierzadko początkiem poważnych chorób.

Z tego powodu należy starać się zapobiec w porę przykrym skutkom niewinnego z pozoru kataru lub przeziębienia. Można w tym celu gorąco polecać zażywanie wypróbowanych **ory**ginalnych tabletek Aspirin (znak ochronny — napis „Bayer" w kształcie krzyża). Tabletki Aspirin są do nabycia we wszystkich aptekach. Pozatem należy koniecznie zmieniać częściej chustki do nosa i często myć ręce, aby niedopuścić do dalszego szerzenia się kataru.

Każdy, kto postępuje w ten sposób, dba nietylko o zachowanie swego zdrowia, lecz oddaje również usługę innym.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik", spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Śląski Urząd Wojewódzki

ogłasza ponownie ofertowy pisemny

przetarg publiczny

na wykonanie

robót ślusarskich

przy budowie szkół techniczno-zawodowych w Katowicach

z terminem wniesienia ofert do **dnia 15 maja br. godz. 11-ta.**

Bliższe szczegóły przetargu są podane w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego, na tablicy Wydziału Robót Publicznych oraz w Kierownictwie Budowy ul. Krasińskiego.

Za Wojewodę:
Dr. Kaufman m. p.
w z. Naczelnika Wydziału Robót Publiczn.

Śląski Urząd Wojewódzki

ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny

na wykonanie

robót posadzkowych

przy budowie szkół techniczno-zawodowych w Katowicach

z terminem wniesienia ofert **do dnia 20 maja 1930 r. godz. 11-ta.**

Bliższe szczegóły przetargu są podane w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego, na tablicy Wydziału Robót Publicznych oraz w Kierownictwie Budowy ul. Krasińskiego.

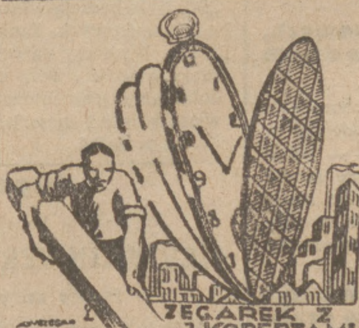
Za Wojewodę:
Dr. Kaufman m. p.
w z. Naczelnika Wydziału Robót Publiczn.

Ogłoszenie.

Plan **zmiany linji regulacyjnych** projektowanej ulicy Nr. 1 w Brynowie z listopada 1929 roku ustalono na mocy uchwał korporacji miejskich z dnia 24 stycznia 1930 r. i 17 lutego 1930 r. a wyłożony w czasie od 27 marca do 23 kwietnia 1930 r. ustala się niniejszem na podstawie ustawy o linjach regulacyjnych z dnia 2 lipca 1875 r. ostatecznie i formalnie.

Plan znajduje się w Miejskim Urzędzie Mierniczym do wglądu dla zainteresowanych.

Magistrat Miasta Katowice.

Niklowy zegarek kryty „ANKIER"
z trzema kopertami
za zł. 13.95 (zam' 100)

Praktyczny i modny dla każdego człowieka tak dla robotnika jak i inteligenta, ochraniają od kurzu jak i od rozbicia się szkła. Wysyłamy na listowne zamówienie płaski elegancki, modny, według niniejszego rysunku kryty **„ANKIER"** niklowy z trzema kopertami, wyregulowany do minuty, z 8letnią gwaranc. 2 szt. 26.— Lep. gat. 16,95, 20.—, 25.—, 30.—. Te same z ameryk. złota 17,95, 22.—, 27.—, 35.—. **Zeg.** męskie lub damskie na rękę 13.25, 15.95, 18.—, 23.—, 26. , 30.—. Dewizki z ameryk. złota 2.—, 4.—, 6.—, 8.—. Za koszta przesyłki płaci kupujący. Do zamówień wynoszących powyżej 100 zł. dodajemy jeden zegarek bezpłatnie.

Polska Konkurencja oddz. VI., Warszawa, Pl. Warecki
Skrzynka Poczt. 789.

Na raty
miesięcznie
20 zł

Kromczyński-Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5
Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Obrazę

którą uczynił. Pawłowi Szalastrowi z Pawłowa, cofam i odwołuję

T. Sz.

15 lat gwaranc.
Na raty
miesięcznie
20 zł.

Dominik Smaczny
Król. Huta, 3-go maja.

Najtańsze źródło zakupu!

Wszelkie artykuły budowlane, jak: cement, gwoździe, gips, trzcina sufitowa, papa i t. d.

Wirówki (centryfugi) oraz wszelkie maszyny rolnicze.

Sprzęty kuchenne, porcelana, szkło.

MIKOŁAJ ŁAKOTA
Skład żelaza, Pszczyna
Ul. Piastowska 13.

DOM MUZYCZNY
IGNACY CYPRES
Kraków, Szewska 13. K. P.

wysyła mandoliny włoskie po 25-30 zł., koncertowe ozdobne 35-45 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncertowe 30, 40 i 50 zł. klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45 zł., 12 klap 50 zł., gitary koncertowe 40-50 zł., kornety 120 zł., Harmonje 2 registry 29 zł., 1 rzędowe 38 zł., 2 rzędowe 55 zł., 2 rzędowe 12 basów 80 zł., helikonki 8 basów pierwszorzędne 145 zł., — Niklowe „Gre Roskop“ patent. z łańc. 13 zł., nikl. płaski zegarek słynnej marki „Enigma“ 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen“ po 6, 8 i 10 zł., maszynki do włosów 9-12 zł., diamenty do szkła po 7, 9 i 12 zł. — Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i opłatnie.

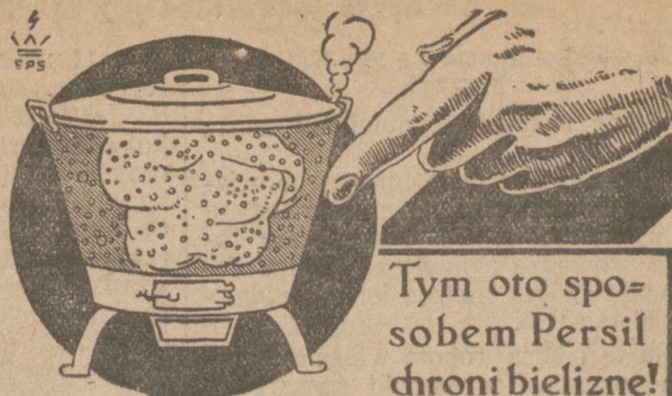
Najlepszym upominkiem na imieniny, zaślubiny, — chrzciny itp. jest —
skarbonka oraz książeczka oszczędnościowa

Banku Ludowego
Spółdz. z nieogr. odpowiedz.
w Katowicach, ul. Młyńska nr. 3
Rok zał. 1897. Tel. 10-12.

Bank przyjmuje wkłady oszczędnościowe przy wysokiem oprocentowaniu w złotych i na podstawie dolara

Otwiera rachunki bieżące i konta czekowe
Dyskontuje weksle i udziela pożyczek członkom
Inkasuje weksle i dokumenty
Wymienia waluty zagraniczne
Załatwia wszelkie czynności i zlecenia bankowe.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
„KOWALSKINA“
USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY
A.K.
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI“ WARSZAWA.

Tym oto sposobem Persil chroni bieliznę!

Persil w czasie jednorazowego krótkiego zagotowania wytwarza miljony drobniuteńkich pęcherzyków. Przenikają one tkaninę i usuwają wszelki brud. Nadzwyczajna siła czyszcząca pęcherzyków Persilowych czyni zbytecznym wszelki wysiłek ręczny.

Co Persil to Persil

Jak można przekonać?

Szumny podpis pod pięknym obrazkiem niewiele mówi, a rzadko kiedy kogo przekona o dobroci jakiegokolwiek preparatu. Powyższe ryciny demonstrują osiągnięte wyniki zabiegami Silvikrinem zastosowane przez lekarzy: Silvikrin pomaga. Na podstawie tego zdania apelujemy nietylko do oka, lecz także do rozumu i dlatego też prosimy przeczytać uważnie następujące wiersze.

Wypadanie włosów, łysina i materjały strukturalne włosa

200 razy powiększone.

1. Cystyna według Hefftera jest pseudotlenkiem (materja fermentująca) o podpadająco wysokiej zawartości organicznie związanej siarki. Przy paleniu włosów wytwarza osobliwy zapach.

200 razy powiększone.

2. Tyrosyna jest według Burowa ważnym składnikiem odżywczym dla tkanki wytwarzającej włosy.

200 razy powiększone.

3. Tryptophan jest według Hopkinsa nadzwyczaj wartościowym składnikiem w sensie biologicznym dla tworzenia komórek.

Powyższe powiększone ryciny przedstawiają materjały strukturalne włosa i stanowią poniekąd jego szkielet. Głównie z tych materjałów wytwarzają cebulki włosowe nasze uwłosienie.

Ciekawe własności Cystyny (rycina 1) stały się objektem gruntownych badań poważnych uczonych, gdyż Cystyna oddziaływuje fermentująco, czyli podnieca, pędzi, buduje.

Tyrosyna (rycina 2-ga) jest dla porostu włosów ważnym składnikiem odżywiającym i taksamo koniecznym, jak Tryptophan (rycina 3-cia), o którym laureat nagrody Nobla, biochemik Sir Frederic Hopkins mówi, że bez Tryptophanu tworzenie komórek jest niemożliwe. Ponieważ włos powstaje przez tworzenie komórek, zawartość Tryptophanu przy poroście włosów jest niezbędna.

Wszelkie wyżej wymienione materjały strukturalne włosa zawarte są tylko w „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie (D. R. P.) Odnośnie siły działania „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie“ należy uwzględnić następujące rzeczy.

a) Zachodzi tylko osłabienie cebulek włosowych, natomiast skóra głowy nie wykazuje żadnych zmian.

Osłabienie cebulek włosowych następuje zwykle po ciężkich chorobach, jak grypie i t. p. Zastosowanie w tym wypadku „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie“ usunęło osłabienie cebulek w krótkim czasie, aczkolwiek — jak o tem donoszono — głowa już wyłysiała i wszelkie poprzednio używane środki były bezskuteczne. Osłabienie samych cebulek włosowych można więc zwalczać szybko i skutecznie Silvikrinem. Wiele ciekawsze są wyniki w wypadkach podanych pod b) i to dlatego, że dostęp do nich jest o wiele trudniejszy i niestety stanowią główną przyczynę łysienia.

b) Zły stan skóry głowy i słabość cebulek są przyczyną niedomagań przy poroście włosów w przeważnych wypadkach.

Osłabienie cebulek włosowych jest w tych wypadkach skutkiem coraz głębiej wnikających się zmian skóry. Uwydatnia to się na skórze głowy początkowo przez tworzenie się łupieży, nadmierne wydzielanie się tłuszczu i częste swędzenie. Wypadanie włosów nie jest podpadające, włos staje się coraz cieńszy i krótszy, aż w końcu pozostaje zaledwie widzialny puszek na łysinie.

Równocześnie z tworzeniem się łupieży rogowacieje skóra głowy (hyperkeratoza). Dotknięci tą dolegliwością używali z reguły różnych środków, a że im nie pomagały, przestali w końcu ich używać. A dlaczego im nie pomagały? Ponieważ cebulki takiej skóry głowy na wiele środków wogóle nie reagują. Recepty naszych pradziadów zapewne nie dorosły tym trudnym zadaniom. W tych wypadkach zgodnie z wiedzą należy wpierw oczyścić skórę, przygotować ją jak glebę w sensie fizjologiczno-kosmetycznym. Cystyna (obraz 1-szy) działa tu doskonale jako środek przeciw rogowaceniu, gdyż zawarta w niej siarka staje się natychmiast czynną na skórze głowy (tak zwany status nascendi) stopień 1) i stopniowo pobudza cebulki do dawniejszej siły produkcyjnej (stopień 2). Dlatego też stopniowe działanie „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie“ jest rozstrzygające, tak, że nawet Prof. uniwersytetu Dr. med. Polland mówi o „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie“ jako wartościowo decydującej. Z tych krótkich wywodów odniosą Szan. Czytelnicy wrażenie, że „Silvikrin-kuracja-włosów w komplecie“ jest wynikiem nadzwyczajnej pracy i badań naukowych. Zanim P. P. wydacie pieniądze prosimy zgłosić się wpierw do nas. Wyślemy natychmiast bezpłatnie broszurę p. t.: „Wypadanie i regeneracja włosów“, oraz ciekawe orzeczenia o działaniu Silvikrinu. Do przesyłki dołączamy jeszcze małą paczkę Silvikrin-Shampoonu. Silvikrin-Shampoon zawiera również materjał strukturalny włosa. Poniższy kupon prosimy wypełnić i nam przesłać.

Kupon przesyłki bezpłatnej.

Wysłać w kopercie zaopatrzonej w znaczek pocztowy do:

SILVIKRIN-VERTRIEB, Gdańsk 528, Böttchergasse 23-27

Proszę mi przesłać bezpłatnie i franko:

1. Próbkę Silvikrin-Shampoonu,
2. Książkę „Wypadanie i regeneracja włosów“,
3. Doniesienia o skuteczności Silvikrinu.

Nazwisko ____________________

Miejscowość ____________________

Poczta ____________ ul, i L. domu ____________

Bank Ludowy
spółdzielnia z odp. nieograniczoną
w Szarleju (Śląsk)
ul. 3-go Maja 1

przeprowadza wszelkie transakcje bankowe,
udziela pożyczek na dogodnych warunkach,
przyjmuje oszczędności przy wysokiem oprocentowaniu.
Dla składających oszczędności wyznaczył Bank więcej premji od 25 zł. do 100 zł.
Wylosowanie i wypłata premji nastąpi przed gwiazdką b. r.

Szan. Obywatelom Rydułtów i okolicy daję do wiadomości, że z dniem **1 kwietnia r. b.** otworzyłem **w Rydułtowach przy ul. 20 marca nr. 20**

filję mojego zakładu pogrzebowego oraz sprzedaż wyrobów tapicerskich.

Polecam **trumny** w różnych wykonaniach po cenach przystępnych i za dogodnemi warunkami zapłaty. Kupującym u mnie trumny stawiam własny, okazały karawan do dyspozycji i wykonuję na życzenie cały pogrzeb.

Antoni Solorz
Centrala mebli i zakład pogrzebowy
w Rybniku, ul. Łany 11. Tel. 1104.

Siemianowice (Śląskie).

Bank Ludowy
spółdzielnia z odpowiedzialn. nieogr.
w Siemianowicach (Śląskich)

Zastępstwo Banku Polskiego

przyjmuje **oszczędności**
udziela **pożyczek**
i załatwia wszelkie czynności bankowe.

Nowy budynek

6 pokojowy wraz z chlewem zaraz do sprzedania w Tarnowicach Starych (pow. Tarn.-Góry) za 18000 — zł. Zgłoszenia pod **Nr. 500** do administracji „Katolika Polskiego“ Katowice.

CZYTELNICY!

Ważne uroczystości rodznine: Zaręczyny, zaślubiny, wesela srebrne, złote, wspomnienia, pośmiertne ogłaszajcie w nasz. gazecie

---

Agitujcie za naszą gazetą!